

7. Ендовицкий Д.А. Экономическая сущность и правовое регулирование капитала организации / Д.А.Ендовицкий, Ю.А.Дохина [Электронный ресурс] // Социально-экономические явления и процессы. Тамбовский государственный университет им. Г.Р. Державина. - 2010. - № 5. - С. 12-16. – Режим доступа: elibrary.ru/contents.asp?issueid

Жубіль Г.В.

викладач кафедри аудиту, ревізії та контролінгу

ВИЩА ШКОЛА: ІННОВАЦІЯ В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Конкурентоспроможність країни залежить не стільки від потужності природних ресурсів скільки від якості людських. Соціально-економічний потенціал держави значною мірою формують рівень розвитку освіти, стан людського капіталу, кваліфікація населення. Значне зростання ВВП на душу населення визначається підвищенням продуктивності праці, освіченістю, кваліфікацією і фаховими навичками громадян. А високого рівня життя досягають ті країни, де кожен другий працівник має вищу освіту.

Вища освіта гнучко входить у систему ринкових відносин, відгукується на потреби як ринку праці, так і молоді, забезпечуючи випускників міцними знаннями у різних сферах діяльності, полівалентними та мобільними знаннями, сприяє розвитку особистості. Випускники вищих навчальних закладів мають більше можливості посісти керівні посади у всіх сферах діяльності, інтенсивно тиражують свій тип мислення, модель поведінки і спосіб життя.

Попит на спеціалістів із вищою освітою зростає у всіх країнах світу. Розвинені країни світу передусім нарощують масштаби підготовки фахівців за рахунок різних форм власності.

Ця тенденція сьогодні характерна і для України.

Молодь намагається через освіту досягти економічної та соціальної стабільності на найближче майбутнє, закласти підґрунтя матеріального

добробуту і забезпечити можливість професійного зростання. Вона дедалі більше починає розуміти, що освіта, спеціальність, кваліфікація - це капітал для інвестування.

Попит на вищу освіту зростає так само, як і можливість її здобути. У працюючої молоді серед мотивів здобути вищу освіту переважають такі: бажання зробити кар'єру, отримати глибокі професійні знання, інтерес до освітньої діяльності. Це мотиви, що сприяють більшій конкурентоспроможності на ринку праці. Відповідно, вищі навчальні заклади, освоюючи ринкові відносини, намагаються максимально задовольнити попит населення на освітні послуги.

Соціально економічна ситуація в країні змінюється одночасно з модернізацією вищої школи, її структурною перебудовою, змінами у фінансуванні, забезпеченні автономії вищих навчальних закладів. Зростає попит на випускників соціально-економічних кафедр.

І все таки ще залишається дисбаланс між попитом і пропозицією. Велика кількість молодих людей, які отримали вищу освіту, не знаходять у нашій країні роботу за фахом, вимушені працевлаштовуватися в іншій професійній сфері. Випускники які працевлаштовуються не як фахівці, як люди з певною освітньою підготовкою, здебільшого згодом здобувають другу вищу освіту. Багато молодих людей здобувши вищу освіту і не знайшовши роботу за фахом виїжджають з України, як правило, найперспективніші. У результаті таких міграційних процесів Україна зазнає великих втрат людського капіталу. А це означає, що структура підготовки кадрів перебуває в гострому протиріччі не лише з об'єктивних потреб розвитку країни, а й із запитами ринку праці. Практика засвідчує, що фахівців кожної професії необхідно готувати стільки, скільки потрібно ринку. Явлення про світ професій і фахові цінності у старшокласників і їх батьків та сукупність висновків про стан ринку праці і попит на різні спеціальності, кваліфікацію показують нестиківку цих уявлень з реальністю. Протягом останніх років прослідковуються високі темпи збільшення числа студентів розрахунку на

10 тис. населення (88 % батьків хочуть, щоб їхні діти отримали вищу освіту). Подібної тенденції не спостерігається щодо якості підготовки фахівців. Більшість випускників вищих навчальних закладів не володіє сучасними інноваційними технологіями, багато з них не мають навичок роботи з новою технікою. За останні роки практично не поліпшилися ресурсний потенціал вищої школи, її матеріально-технічна база. Сьогодні для нашої вищої освіти характерними є такі негативні явища і тенденції:

- втрата кадрового потенціалу, що відкинуло науку далеко назад;
- зниження якісних параметрів роботи ВНЗ;
- надзвичайно велике розростання мережі ВНЗ;
- низький рівень оплати праці ВНЗ, що зумовило високу плинність кадрів, здебільшого молодих;
- дисбаланс між об'єктивним попитом у кадрах і відповідною пропозицією;
- фізичне старіння основних матеріально-технічних засобів у ВНЗ; низький рівень забезпечення навчально - лабораторним обладнанням;
- бра місць у студентських гуртожитках; зменшення частки студентів , які навчаються на державні кошти.

Протягом останніх років ринкова конюнктура почала помітно впливати на поведінку ВНЗ. Однак низка ВНЗ , не враховуючи реальні потреби , продовжує розширювати прийом на спеціальності фахівцями яких ринок праці вже перенасичений.

Сьогодні українська вища школа потерпає від браку коштів, вона недофінансовується державою. І держава намагається тягар фінансування перекласти на плечі батьків. Щоб вижити ВНЗ щороку збільшують кількість студентів , яких зараховують за контрактом. Вводять нові , престижні сьогодні у суспільстві спеціальності , які не мають стосунку до їхнього профілю, але користуються попитом на ринку праці. Це і спричинило появу

недержавних вищих навчальних закладів , а в державних – груп, у яких здобувають вищу освіту за контрактом . Виникають питання : чи ефективно використовуються кошти, які сплачують студенти ? У деяких країнах світу вищі навчальні заклади пропонують освіту у важливих галузях знань, що неохоплені державними університетами, зайнявши , таким чином, допоміжну нішу й уникнувши конфліктів з державними ВНЗ . Вони нарощують свої фінансові фонди за рахунок успішних методів управління і підвищення ефективності .

В Україні перехід до масової вищої освіти проявив ще одну аберацію : багато інженерів, лікарів, учителів трудиться у сферах, не пов'язаних з їхньою професією, пропонують свої послуги комерційним організаціям. Це пояснюється тим що пропонована їм заробітна плата недостатня навіть для забезпечення елементарних життєвих потреб .

У країнах із соціально орієнтованою економікою заробітна плата працівників прямо залежить від рівня освіти.

Існують нарікання що до зниження якості навчання це справедливо можна віднести передусім не державним вищим навчальним закладам України , так як в них працює незначна кількість докторів і кандидатів наук. Але ВНЗ мають кращі умови для навчання . У них більше фінансових можливостей для створення високотехнологічного інформацій-освітнього середовища , розробка електронних навчально-методичних матеріалів , мультимедійних домашніх завдань та ін. Таким чином , комерціалізація ВНЗ , зростання масштабів підготовки кадрів , якщо це не забезпечено відповідними ресурсами , спричинює зниження якості вищої освіти як у недержавних , так і в державних ВНЗ , що негативно позначається на результатах подальшого професійного встановлення їх випускників .

В основу модернізації вищої освіти мають бути покладені сучасні технології . Основні принципи яких є :

- науковість ;
- доступність;

- системність і послідовність ;
- міцність знань;
- наочність ;
- зв'язок теорії з практикою ;
- свідомість і самостійність ;
- колективізм ;
- індивідуалізація навчання .

Світовий досвід засвідчує , що уряд будь-якої індустріальної держави яка дбає про свій розвиток , має взяти на себе фінансову відповідальність перед суспільством за освіту . Можна виділити три типи фінансування вищої освіти .

Перший тип – фінансування виключно за рахунок держави . Сучасне суспільство потребує висококваліфікованих керівників спеціалістів , тому логічно , коли вони вкладає кошти у їхню підготовку.

Другий тип – фінансування за рахунок приватних джерел .

Третій тип – передбачає використання поряд з приватними також суспільних ресурсів .

Вищі навчальні заклади , котрі фінансуються державою , мають орієнтуватися на забезпечення державних інтересів . У кожному регіоні необхідно визначити , яких саме фахівців і в яких масштабах слід готувати . Основою розвитку вищої освіти має стати модель « освітні послуги – споживач - ринок праці »

Досвід провідних іноземних університетів засвідчує , що вони є передусім потужним науково-інноваційним центрами , які залучають до своєї роботи сотні промислових підприємств , комерційних установ . Лідуючу позицію за кількістю кращих навчальних закладів світу вже котрий рік поспіль посідає США . 62 із 200 ВНЗ , які потрапили до рейтингового списку кращих університетів знаходяться саме в цій країні . У десять сі найпрестижніший ВНЗ світу сім позицій займає США .

На першому місці Гарвард . Це найпотужніший науково-іноваційний центр у світі. В його академічному складі 40 Лауреатів Нобелівської премії і 44 Пулітцерівської . Гарвард закінчили 7 Президентів США .

У сув'язі проблем вищої школи в нашій країні каменем спотикання залишається її фінансове забезпечення . Від розв'язання цієї проблеми залежить і високий рівень підготовки фахівців , і фундаментальність вищої освіти, і її доступність, а в остаточному підсумку – конкурентноспроможність України .

Рожелюк В. М.
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку в бюджетній соціальній сфері

ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ- ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ БІЗНЕСУ ПІДПРИЄМСТВА

Форма обліку обирається на підприємстві залежно від виду господарської діяльності і визначає організаційні моменти облікової роботи, з одного боку, і вибір реєстрів обліку – з іншого. Однією з важливих передумов раціональної організації обліку є застосування найбільш ефективної форми обліку та його технічної оснащеності.

Під формою обліку розуміють певну систему взаємопов'язаних між собою облікових реєстрів встановленої форми і змісту, що зумовлює послідовність і способи облікових записів. Основними відмітними ознаками, що визначають особливості окремих форм бухгалтерського обліку, є: зовнішній вигляд і будова облікових реєстрів, взаємозв'язок реєстрів синтетичного й аналітичного обліку, послідовність і техніка облікової реєстрації.

Форми бухгалтерського обліку постійно удосконалюються, що зумовлено загальним розвитком економіки, ускладненням економічних відносин, зростанням обсягу інформації, удосконаленням практики самого обліку, а також впровадженням високопродуктивної обчислювальної техніки